

www.moe.gov.mm

SAMPLE BOOK

၊ ဓမ္မဂင်္ဂါ ၊

ဒေဝီ နှစ်ထောင်

ပလပိစ် ရန်ကင်း

“ ဘာသာရေးဆိုတာကို
ကမ္ဘာဂီတ အမျိုးအစားတစ်ခုလောက်သာ
ကျွန်မတို့ နှလုံးသားမှာ
နေရာပေးနိုင်ရင်
ဘယ်လောက် ကောင်းလိုက်မလဲ ” တဲ့ ။

အောင် နှစ်လေးပါးလယ်စုံ ရန်ကုန်
၊ ဓမ္မဂင်္ဂါ ၊

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

-
- ထုတ်ဝေသူ - ဦးကျော်ဇင်၊ ကံ့ကော်ဝတ်ရည်စာပေ(၀၀၄၅၄)
၅၁၊ ရေကျော်လမ်း၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
 - ပထမအကြိမ် - စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ သင်းစာပေ။
 - ဒုတိယအကြိမ် - ဇွန်လ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ သင်းစာပေ။
 - တတိယအကြိမ် - စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ သင်းစာပေ။
 - စတုတ္ထအကြိမ် - ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ကံ့ကော်ဝတ်ရည်။
 - အုပ်ရေ - ၁၀၀၀
 - မျက်နှာဖုံးနှင့် - ဦးအေးဝင်း၊ အေးကမ္ဘာပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၂၉၀)
 - အတွင်းပုံနှိပ် အမှတ်-၄၆၊ ၄၆ လမ်း၊ ဗိုလ်တစ်ထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
 - မျက်နှာဖုံးသရုပ်ဖော်- မာဏ
 - တန်ဖိုး - ၂၇၀၀ ကျပ်

ဒေသဒိန္နာပညာ
ပထမပိုင်း ဂုဏ်ထူး
ဓမ္မဂါ

ကလောင်အမည် ဓမ္မဂင်္ဂါ
 ဘွဲ့အမည် ဒေါက်တာအရှင်ဝိစိတ္တသာရ

၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ကန့်ဘလူမြို့နယ်၊ ချင်မြစ်ကျင်းရွာ၌ ဖခင်ဦးကျော်သန်း၊ မိခင်ဒေါ်ရွှေမြင့်ခင်(ယခု ဖက်သန်းကုန်းရွာ)တို့မှ မွေးဖွားခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ရှင်သာမဏေအဖြစ် ခံယူခဲ့ပြီး ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ရဟန်းဘောင်သို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဝန်းသို၊ ကောလင်း၊ မြောင်းမြ၊ မတ္တရာ၊ မန္တလေး၊ ရန်ကုန်ရှိ စာသင်တိုက်များနှင့် ပြည်တွင်း ပြည်ပ တက္ကသိုလ်များတွင် ပညာသင်ယူခဲ့သည်။ သာသနတက္ကသိုလ် ဓမ္မာစရိယ၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မဒီပလိုမာ၊ B.A(Buddhism)(တန်းစဉ် ပါဠိနှင့် သက္ကတ ဂုဏ်ထူး)၊ B.A(BDh)(A+)(ဘာသာစုံဂုဏ်ထူး)၊ M.A(Pali)ဘွဲ့များကို ဆွတ်ခူးအောင်မြင်ခဲ့ပြီး PhD ဘွဲ့အတွက် An Analytical Study of Adhipatidhammas in Adhidhammapitaka ကျမ်းစာကို တင်သွင်းကာ PhD ဘွဲ့ ရရှိခဲ့သည်။

ရှမ်းပြည်နယ် အရှေ့ပိုင်း၊ ကျိုင်းတုံသာသနာပြုဗဟို၊ ရန်ကုန် သမိုင်း မြို့မပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ ရန်ကုန် ခရစ်ယာန်ဓမ္မတက္ကသိုလ်၊ ရန်ကုန် ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်၊

စင်ကာပူနိုင်ငံ၊ မင်္ဂလာဒုံ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ဗာရာဏသီမြို့၊ ဗဟိုတိဘက် လေ့လာရေး တက္ကသိုလ်နှင့် ဗုဒ္ဓဂယာ မြေမြတ်မဟာ၊ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ ပညာရေး စင်တာတို့တွင် ဗုဒ္ဓစာပေများကို အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ပို့ချခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာ ခရီးစဉ်များအနေဖြင့် ပိဋကတ်စာပေ သင်ယူပို့ချမှု၊ တရားဓမ္မဟောပြောခြင်းနှင့် ဒေသန္တရ ဗဟုသုတ ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် အမေရိကန်၊ အင်္ဂလန် အပါအဝင် အာရှ၊ ဥရောပနှင့် ဩစတြေးလျတိုက်များရှိ နိုင်ငံပေါင်း(၄၀)ကျော် လှည့်လည်ကြွရောက်ခဲ့သည်။ ဓမ္မဂင်္ဂါ ဟူသော ကလောင်အမည်ဖြင့် ‘ရဟန်းနှင့် အတွေးအမြင် ရသစာစုများ’၊ ‘အဖေလိုသာ ခေါ်ပါလေ’ ‘သားရဟန်း နှင့် မစိုးရိမ် အလွမ်းစာစုများ’၊ ‘ကိုယ်တိုင်ကြား အတ္ထုပ္ပတ္တိ’ ၊ ‘မိဂဒါဝန် ဂျန်းရှင်း’၊ ‘ရဟန္တာ ကိုယ်တိုင် ရွတ်တဲ့ကဗျာ’၊ ‘အဓိပတိလမ်းပေါ်က ရဟန်း’၊ ‘ရဟန်းနှင့် ပင်လယ်’၊ ‘ရဟန်းနှင့် သေနတ်နှင်းဆီ’၊ ‘ရဟန်းနှင့် ဂလိုဘယ်မြစ်ဆုံ’ စသော စာအုပ်များ ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ယခုအခါ ရန်ကုန်မြို့၊ လှိုင်သာယာ ရွှေလင်ပန်းစက်မှုဇုန်အနီး အနော်ရထာ လမ်းမကြီးတွင် ဓမ္မဂင်္ဂါ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပါဠိကောလိပ်(Dhamma Ganga Buddhist Pali Colllege) နှင့် ရန်ကုန်-မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီး (အဟောင်း မိုင် ၂၀၀/ အသစ် မိုင် ၁၇၃ ဆုံရာ)သာဂရ စက်မှုဇုန်ကတ္တရာလမ်းချောပေါ်တွင် သာဂရဓမ္မရွာ (Thagaya Dhamma Village) တည်ထောင်လျက်ရှိသည်။

မုဒိတာကထာ

တစ်ချိန်က မြန်မာစာ၊ မြန်မာမှုနှင့် ပတ်သက်၍ သိပ္ပံမောင်ဝ၏ အယူအဆများကို ကန့်ကွက်သူ မရှိဘဲ သူ၏ ဝါကျတို့အရေးအသားများကိုသာ မနှစ်သက်သူများ ရှိခဲ့ဖူး၏။ ဓမ္မဂင်္ဂါစာများကား ၎င်းနှင့် ဆန့်ကျင်စွာပင်။ သူ့အယူအဆနှင့် ပတ်သက်၍ ကန့်ကွက်သူ ရှိနိုင်သော်လည်း သူ့အရေးအသားကိုမူ မနှစ်သက်သူ အတော်ရှားပေမည်။

ဓမ္မဘေရိဆရာတော်
အေဒီ ၂၀၁၅

စတုတ္ထအကြိမ်အတွက် စိတ်သင်ပုန်းဖတ်စာ

“အတိတ်ခန္ဓာသို့လည်း အစဉ်မလိုက်ရာ၊
အနာဂတ်ခန္ဓာကိုလည်း မတောင့်တရာ၊
အတိတ်ခန္ဓာသည် ချုပ်ပြီးပြီ၊
အနာဂတ်ခန္ဓာလည်း မရောက်လာသေး။”

ဗုဒ္ဓ

(ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်)

ဤစာအုပ်သည် ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မေလဆီက ဓမ္မဂင်္ဂါဘလော့ဂ်(www.dhammadaganga.blogspot.com) တွင် စတင် မိတ်ဆက်ခဲ့ပြီး The Voice Weekly ဂျာနယ်တွင် (၃၇)ပတ်ကြာ စနေနေ့တိုင်း ဖော်ပြပါရှိခဲ့သော အခန်းဆက် စိတ်ကူးစိတ်သန်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ၇ နှစ် သက်တမ်းအတွင်း အနာဂတ္တိ ဟောကိန်းအချို့ မှန်ခဲ့ပြီဖြစ်ရာ “ကြာဖူးသဏ္ဍာန် လက်အုပ်ချီခြင်းသည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ရိုသေမှု ဂါရဝတရား၊ သို့မဟုတ် နှုတ်ဆက်ခြင်း၏ သင်္ကေတဖြစ်လာမည်(စာ-၄၄)” ဟူသော ဝါကျသည် အေဒီ ၂၀၂၀ တွင် စာရေးသူကိုယ်တိုင် အတွက်ပင် အံ့အားသင့်ဖွယ် ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။

ဓမ္မဂင်္ဂါ
(၂၀၂၀)

(၁)

သမိုင်းလမ်းဆုံ မြေအောက် ဘူတာရုံလေးဆီသို့ သူ ခပ်သွက်သွက် လျှောက်လာ ခဲ့သည်။ မြက်ခင်းစိမ်းစိမ်း စကြိုလမ်းဘေးတွင် တယောတစ်လက်ကို မြမန်းဂီရိ သေလာတောင်ဖြင့် အသံစမ်းနေသော သူဖုန်းစား အဘိုးအိုကြီး၏ ရှေ့မှ ခွက် သန့်သန့်လေးထဲသို့ ငွေအကြွေအချို့ ထည့်ပေးလိုက်သည်။ အဘိုးကြီးက သူ့ကို လှည့်မကြည့်၊ တယောကိုသာ ချောနေသည်။ မြေအောက်ဘူတာရုံလေးသို့ မဝင်မီ ၂၄ နာရီစတိုးဆိုင်လေးထဲက ရန်ကုန်ပို့စ်သတင်းစာ တစ်စောင်ကို တစ်ကျပ်ခွဲဖြင့် ဝယ်လိုက်သည်။

ခေတ်တွေ ဘယ်လိုပြောင်းပြောင်း သူက သတင်းစာကို လက်ဆုပ် လက်ကိုင် ဖတ်ရတာ ကြိုက်နေဆဲ...။

သမိုင်းလမ်းဆုံဘူတာက လူစည်ကားလှသည်။ စက်လှေကားမှ မဆင်း တော့ဘဲ ရိုးရိုးလှေကားထစ်များအတိုင်း ဆင်းလာခဲ့သည်။ ကမ္ဘာအေးဘူတာကို သွားရမည်။

ရဟန်းမှတ်ပုံတင် သက်တမ်းတိုးဖို့ လိုလာပြီ။

သူ့အိတ်ထဲမှ ကတ်များကို ထုတ်ကာ ငွေလက်ကျန် ရှိ၊ မရှိ နံရံကပ်
ကောင်တာ သေတ္တာလေးများထဲ ထိုးထည့်ကာ စစ်ဆေးကြည့်ရသည်။

ဆွမ်းစား၊ ကွမ်းစားများတွင် ငွေစက္ကူများ မလှူတော့ဘဲ တယ်လီဖုန်း
ငွေဖြည့်ကတ်၊ ခရီးသွားကတ်များ လှူဒါန်းကြသည့်အတွက် သူ့မှာ ကတ်တွေ များလှ
သည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရက သံဃာတော်များ၏ ဝတ္ထုငွေများကို အခွန် မစည်း
ကြပ်သော်လည်း သာသနာတော်တွင်း ငွေကြေးစီးဆင်းမှုကို သိရှိနိုင်ရန် ဘဏ်
အကောင့်များ ဖွင့်ထားစေသဖြင့် သူ့လက်ထဲသို့ ဗီဇကတ်၊ မာစတာကတ်အချို့
ရောက်နေပြန်သည်။

(၂)

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ခေတ်ကို မျက်ကွယ်ပြု၍ မရှိသော ရဟန်းအတွက် စိတ်ရော ကိုယ်ပါ ရဟန်းတစ်ပါးဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားရသည်က ခက်ခဲလှပေသည်။

ပျားပိတုန်းများလိုပင် ရုံးစုသွားလာနေကြသော လူအုပ်ထဲ သူ ရောပါ သွားသည်။

မြေအောက်ရထားဘူတာထဲရောက်တော့ အစိမ်းရောင်လှိုင်းမှာ လှည်းတန်း ဘူတာဘက် သွားမည့် ရထား ဆိုက်ရောက်ရန် ၂ မိနစ်ဟု ပြနေသည်။ ကမ္ဘာအေး ဘူတာက အနီရောင်လှိုင်းပေါ်မှာ ၃ မိနစ်.....။ မင်္ဂလာဒုံပြည်တွင်းပုဂ္ဂလိက လေယာဉ် ကွင်းဘက်ကို သွားမည် ဆိုလျှင်တော့ အပြာရောင်...။ ပဲခူး အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ လေဆိပ်ကိုတော့ ကောင်းကင်ရထား ဆက်စီးရမည်။

စကင်ဖတ်စက်ရှေ့တွင် သူ ကတ်လေးကို ဝှေ့ယမ်းလိုက်ရုံဖြင့် တံခါးပွင့် သွားသည်။

ရထားပေါ်တွင် ထိုင်ခုံအလွတ်မရှိအောင်ပင်လူများ ပြည့်ကျပ်နေသည့် တိုင် လေအေးစက်စနစ်ကြောင့် အေးစိမ့်နေသည်။

“အရှင်ဘုရား ကြွပါ”

အနောက်တိုင်းဝတ်စုံနှင့် လူငယ်တစ်ယောက်က ယဉ်ကျေးမွန်ရည်စွာ သူ့ကို နေရာပေးသည်။

ရထားပေါ်မှာ သက်ကြီးရွယ်အို၊ နာမကျန်းသူနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်များ အတွက် သီးသန့်ထိုင်ခုံများ စီစဉ်ပေးထားသည်။

ဘာသာတရား အသီးသီး၏ သာသနာ့ဝန်ထမ်းများ အတွက်လည်း သီးခြားနေရာပေးဖို့ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာနကို ညွှန်ကြားချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့သော်လည်း ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ ကိုယ်တိုင်က အခွင့်ထူးခံများမဖြစ်လိုပါဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ကန့်ကွက်သောကြောင့် ထိုအစီအစဉ် ပျက်သွားရသည်။

ထိုသို့သီးခြားနေရာ မသတ်မှတ်သည့်တိုင် ရဟန်းသံဃာတော်များကို နေရာပေးတတ်ကြပါသည်။

သူ့ကိုယ်တိုင်သည်ပင် ရဟန်းတစ်ပါး ဖြစ်နေသည့်တိုင် နာမကျန်းသူနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ နေရာအခက်အခဲ ရှိလျှင် နေရာဖယ်ပေးလေ့ ရှိပါသည်။ ရဟန်းတစ်ပါး ပေးသော နေရာကို ထိုင်ဖို့ မဝံ့မရဲ သို့မဟုတ် ငရဲကြီးမည်ဟု ထင်နေတတ်ခြင်းမျိုးကိုတော့ ရဟန်းသံဃာဆိုတာ လောကမှ ထွက်မြောက်ရေး အားထုတ်ရင်း လောကဝန်ထမ်းဖို့ ဘုရားမိန့်မှာထားကြောင်း နားလည်အောင် ရှင်းပြရမိ ဖြစ်သည်။

နေရာပေးသူ လူငယ်ကို အသိအမှတ်ပြု ခေါင်းဆတ်ပြရင်း ထိုင်ခုံမှာ ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။

(၃)

သမိုင်း၊ ကျိုက်ဝိုင်းနှင့် ရှစ်မိုင်ဘူတာများကို ခုနစ်မိနစ်ခန့်သာ ခုတ်မောင်းရသည်။
ကမ္ဘာအေးဘူတာမှ မထွက်မီ အများသုံး ရေအိမ်တစ်ခုထဲ ဝင်လိုက်ရ
သေး၏။

သပ်ရပ်မွှေးပျံ့သော အခမဲ့ ဝန်ဆောင်မှုစနစ်က စိတ်ချမ်းသာဖို့ ကောင်း
သည်။

သူ့ရောက်ခဲ့သည့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများထက် မညံ့သော နောက်ဆုံးပေါ် အိမ်သာ
စနစ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။

အိမ်သာစနစ်များက တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ မတူပါ။

ဩစတြေးလျနှင့် စင်ကာပူနိုင်ငံများတွင် အိမ်သာများက အခပေးစရာ
မလိုသော်လည်း အချို့ဥရောပနိုင်ငံများတွင် ငွေအကြွေ ပြားငါးဆယ်ခန့်တော့
ပေးရသည်။

ထိုနိုင်ငံများရှိ အိမ်သာဝန်ထမ်း၏ ကောင်တာသည် ရွှေပြည်ကြီး၏
အမှောင်ခေတ် စီအီးအိုတစ်ယောက်၏ ရုံးခန်းသဖွယ် သားနား တောက်ပြောင်
လှသည်။

ရောမနှင့် ပါရိမြို့များမှာတော့ ကော်ဖီဆိုင်လေးတစ်ဆိုင်ဆိုင် ဝင်ပြီး အက်စ်ပရက်ဆို ကော်ဖီခါးခါး တစ်ခွက်သောက်ကာ ကိစ္စရှင်းရသည်။

ခုတော့ ရန်ကုန်သည် သပ်ရပ်မွှေးကြိုင်နေသည်။ သေးမပေါက်ရ၊ ဤနေရာတွင် နွားများသာ အဝါပြုသည် ဆိုသော ရန်ရှင်းသည့် တံတိုင်းဝေါဟာရများ ထွန်းကားခဲ့သည့် ခေတ်ကို ယနေ့ ရန်ကုန်မျိုးဆက်လူငယ်တို့ သိမိနိုင်တော့မည် မဟုတ်။ အများသုံး အိမ်သာများက မြို့တော်၏ နေရာအနှံ့။

အိမ်သာထဲမှ ထွက်ကာ ကမ္ဘာအေးစောင်းတန်းဆီဖြတ်ဝင်လိုက်သည်။

အအေးပေးစနစ်က မြို့တော်တစ်ခုလုံး တပ်ဆင်ထားပြီး ဖြစ်သည့် အတွက် ချေးသံရွဲ့ရွဲ့ဖြင့် ဘုရားရိပ်ကို ခပ်သုတ်သုတ် တိုးဝှေ့ရခြင်းမျိုး မရှိတော့။ ခေတ်မီရွေ့လျားစကြိုဖြင့် သူ တက်လာခဲ့သည်။

ယခင်ကလို အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ရောင်းချလေ့ ရှိသည့် ဣန္ဒြေဖျက် ဈေးသည်များ မရှိတော့။

ပန်းစတိုးများ၊ စာအုပ်ဆိုင်များ၊ မြန်မာ့ရိုးရာပန်းချီ ပန်းပုလက်ရာ အရောင်းဆိုင်များက အေးချမ်းသော ဘုရားအရိပ်ကို အနှောင့်အယှက် မဖြစ်စေကြ။

အပြုံးများက လက်လက်ထအောင် တောက်ပနေကြသည်။

ဒီမိုကရေစီခေတ်ဦးမတိုင်မီကတော့ ရွှေပြည်ကြီးတွင် အပြုံးယဉ်ကျေးမှု ဆိတ်သုဉ်းသွားသော အမှောင်ကာလများ ရှိခဲ့ဖူးသည်။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆက်ဆံရေးတွင် သံသယများ ဒီရေမြင့်တက်ကာ တစ်ဦးက တစ်ဦးကို ပြုံးပြဖို့ ခက်ခဲကျပ်တည်းခဲ့ဖူးသည်။

မျက်မှောင်ကြီးတွေ ကြုတ်လို့...၊ နှုတ်ခမ်းကြီးတွေ စုလို့...။

သို့အတွက် ခေတ်ပြောင်း၊ စနစ်ပြောင်းတွင် နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာ ငွေကြေးများစွာ သုံးစွဲကာ ပညာရေးပြုပြင်မှုများနှင့်အတူ အပြုံးသင်တန်းများ တစ်နိုင်ငံလုံး ဖွင့်ပေးခဲ့ရ၏။

အပြုံးသင်တန်းများ အောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။

ခု ရန်ကုန်မြို့ကြီး တစ်ခုလုံး အပြုံးတွေ ဝေလို့...။

ရွေ့လျားစကြိုပေါ်မှ ဆင်းကာ ပန်းစတိုးဆိုင် တစ်ခုထဲ ဝင်လိုက်သည်။

mgyoe.com

အပြုံးချိုသော အရောင်းစာရေးမလေးများက ရောင်စုံရာသီပန်း မွှေးမွှေး
 များကို ရောင်းချပေးနေကြသည်။ သူက မြန်မာ့ယွန်းအုပ်လေးများဖြင့် ဘုရား
 ကပ်လှူနိုင်သော စံပယ်ပန်းလေးများကို လက်ညှိုးထိုးပြလိုက်သည်။
 ထို့နောက် ကျသင့်ငွေကို မာစတာကတ်ဖြင့် ပေးချေလိုက်သည်။

(၄)

ကမ္ဘာအေးဘုရားရင်ပြင်တော်တွင် ကော်စောပြည့်ခင်းထားသည့်အပြင် နေရောင်ခံ အကြည်သား မျက်နှာကြက် အမိုးခုံး မိုးထားသည့်အတွက် သုံးရာသီစာ စိတ်ချမ်းသာစွာ ဘုရားဖူးနိုင်ပြီ။ မိုးရွာလို့ ထပြေးခြင်းမျိုး၊ နေပူလို့ ခြေထောက် ခုန်ဆွခုန်ဆွ ဣန္ဒြေမရခြင်းမျိုး မရှိပြီ။

ပရိဝုဏ်နံရံများပေါ်တွင် သပ္ပာယ်လှစွာသော ဗုဒ္ဓအရှင်၏ မုဒြာစုံ ပုံတော် ဆီဆေးပန်းချီကားချပ်ကြီးများ ချိတ်ဆွဲထားသည်မှာ ကြည်ညိုဖွယ် ကောင်းလှသည်။ ဆူညံသော အသံချဲ့စက်များ ဘုရားပရိဝုဏ်များတွင် တပ်ဆင်ခွင့် မပြုသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်၍ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်မှုနှင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံက အသားကျကာ အေးချမ်းနေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဘုရားဖူး သူတော်စင်များ၊ ဘာသာခြားနှင့် တိုင်းတစ်ပါးမှ ခရီးသည်များဖြင့် ကမ္ဘာအေးဘုရားသည် စည်ကားလျက် ရှိသော်လည်း ရုတ်ရုတ်သံသံ မဖြစ်ပေ။

စည်းကမ်းသေဝပ်မှုနှင့် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့မှုတို့က ကျင့်သားရနေလေသည်။

မဆူညံရ၊ တိတ်ဆိတ်မှုဖြင့် ကုသိုလ်ယူပါ စသော သတိပေးဆိုင်းဘုတ်များ ကပ်ကာ ပညာပေးရသော ကာလများ လွန်မြောက်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

စေတီတော်ဂန္ဓကုဋီအတွင်းပိုင်းသို့ဝင်ရောက်ကာ စံပယ်ပန်းယွန်းအုပ်လေးကို လှူဒါန်းပူဇော်လိုက်၏။

မိနစ်အနည်းငယ်ခန့် ငြိမ်သက်ကာ ဗုဒ္ဓအရှင်၏ မျက်နှာတော်ကို ဖူးနေလိုက်သည်။ ဗုဒ္ဓအရှင်၏ ဂုဏ်တော်များကို မိတ္တူပွားယူရန် ကြိုးစားမိခြင်း ဖြစ်သည်။ ကရုဏာနှင့် ပညာတရားမြတ်များ ဆက်လက်ထွန်းကားပါစေ။

ပရိဝုဏ်တံခါး အဝင်များတွင် အလှူခံပုံးလေးများ နံရံကပ် တပ်ဆင်ထားသည်။ လှူဒါန်းလိုသည့် ငွေပမာဏကို အရေအတွက် ဂဏန်းရိုက်နှိပ်ကာ ငွေပမာဏဖြစ်စေ၊ ဘဏ်ကတ်တစ်ခုခု ဖြစ်စေ ထည့်သွင်း လှူဒါန်းနိုင်သည်။

သူလည်း ဘုရားရောက်ခိုက် အလှူတော်ငွေ ထည့်ဝင်လိုသော သဒ္ဓါစိတ် ယိုဖိတ်လာသည့်အတွက် နှစ်ဆယ်တန် ငွေစက္ကူတစ်ချပ်ကို ပုံးလေးထဲသို့ ထည့်ကာ '၁၉' ဟု ဂဏန်း ရိုက်ထည့်လိုက်သည်။

'ချွင်ကလောက်' မြည်သံနှင့်အတူ တစ်ကျပ်တန် အကြွေစေ့လေး တစ်စေ့ အောက်ခံ လက်နှိုက်ခွက်ထဲသို့ ကျလာသည်။ တစ်ကျပ်တန် ငွေအကြွေစေ့နှင့် အတူ အလှူခံ ငွေရပြေစာ စာရွက်လေးကိုလည်း သူ စောင့်ယူလိုက်၏။

ကမ္ဘာအေးဘုရား ပရိဝုဏ် မြောက်ဘက်မုခ်ဝမှ ထွက်လိုက်သည်နှင့် စနစ်တကျစီတန်းနေသော ဘုရားဖူးများ၊ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များကို တွေ့ရသည်။ ကမ္ဘာကျော် သမိုင်းဝင် ဆဋ္ဌသံဂါယနာပွဲတော်ကြီး ကျင်းပရာ မဟာပါသာဏ လိုဏ်ဂူတော်ကြီး၏ အလှည့်ကျပြပွဲကို ကြည့်ရှုရန် စောင့်နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆဋ္ဌသံဂါယနာ ကျင်းပပုံကို နောက်ဆုံးပေါ် ရုပ်ရှင်ပြစက်များ၊ အနုပညာ ဖန်တီးမှုများဖြင့် လေးဆယ့်ငါးမိနစ်စာ ပြပွဲကို ကြည့်ရှုနိုင်ရန် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဟောလီးဝုဒ် အမ်ဂျီအမ်ကုမ္ပဏီတို့ ပူးတွဲတင်ဆက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဘုရားမှ လိုဏ်ဂူတော်ကြီးသို့သွားရာ လမ်းဝဲယာတစ်လျှောက်တွင် စကျင်ကျောက်သား ဖြူဖြူဖြင့် ပီပြင်စွာ ထုဆစ်ထားသော ဆဋ္ဌသံဂါယနာခေတ် မထေရ်ကျော်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ကြီးများ၏ ရုပ်လုံးများက လိုဏ်ဂူတော်ဝင်ခွင့်ရရန် စောင့်စားနေသူများကို ဆွဲဆောင်ထားနိုင်လေသည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာ အကြီးအမှူး ညောင်ရမ်းဆရာတော်၊ သံဃမဟာနာယက မစိုးရိမ်ဆရာတော်၊ လူပျံတော်ပညာရှင်ကြီး အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဒေါက်တာ ဦးလင်း၊ သမ္မတကြီး စပ်ရွှေသိုက်၊ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနု၊ တရားရေးဝန်ကြီး ဦးသိန်းမောင်၊ သူဌေးကြီး ဆာဦးသွင်၊ ဦးချန်ထွန်း စသော မြန်မာ့ထေရ်ကျော်၊ မြန်မာ့လူမော်တို့၏ ဘဝဗျူဟာအကျဉ်းချုပ်ကို ရုပ်တုတိုင်း၏ အောက်ခြေကျောက်စာတွင် အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ရေးထိုးထားလေသည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာခေတ် လူပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များအသွင် ဝတ်ဆင်ထားသော ပြပွဲတာဝန်ခံ လူငယ်အချို့နှင့် ဓာတ်ပုံအမှတ်တရ ရိုက်နိုင်ကြသည်။ နှုတ်ခမ်းမွှေးဖြူဖြူကားကား၊ ခန့်ညားလှသော မျက်မှန်ဝိုင်းနှင့် သူဌေးကြီး ဆာဦးသွင်ဟန် လူငယ်က ပေါ်ပြူလာအဖြစ်ဆုံးပင်။

သမ္မတကြီး စပ်ရွှေသိုက်၏ ပိုးချိတ်လုံချည် တောင်ရှည်ပုဆိုးကြီးကို ဝတ်ဆင်ထားရသည့် လူငယ်ကတော့ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ဖြစ်ဟန်မတူ။ သူက သဘောကျစွာ ခဏရပ်တန့် ကြည့်နေမိသေးသည်။

(၅)

ပြပွဲမဝင်မီ စောင့်နေခိုက် မြန်မာ့ရိုးရာ ခေတ်မီစားသောက်ဆိုင်များနှင့် စတား ဘတ်ခ်စ်၊ မက်ခ်ဒေါ်နယ်၊ ကေအက်စီ စသော နိုင်ငံတကာ စားဖွယ်ဆိုင်များမှ ကော်ဖီ လက်ဖက်ရည်၊ ဖျော်ရည်စုံ၊ ရေခဲမုန့်နှင့် သရေစာအမျိုးမျိုးကို ဝယ်ယူ စားသောက် နိုင်လေသည်။

လိုဏ်ဂူတော်ကြီး၏ ပြပွဲကို သူ၏ တပည့်ရှင်ငယ်၊ ရဟန်းငယ်များအား ကျောင်းပိတ်ရက်တိုင်း သူ့ကိုယ်တိုင် ပို့ဆောင်ပေးလေ့ ရှိသဖြင့် ယခုတစ်ခေါက် မဝင်တော့ပေ။

လိုဏ်ဂူတော် ပြကွက်များကတော့ အမှန်တကယ် ဝင်ရောက်ကြည့်ရှု ထိုက်သည်ဟု မှတ်ချက်ပေးရလောက်အောင် အထူးပြုလုပ်ချက်ဖြင့် ဖန်တီးထား လေသည်။

ပြပွဲမဝင်မီ လက်မှတ်ကောင်တာတွင် တိုကင်ကတ်ပြားလေး ဝယ်ယူ ပြီးသည်နှင့် မျက်မှန်တစ်လက်နှင့် နားကြပ်တစ်ခု ထည့်ထားသော စက္ကူထုပ်လေး ပေးဝေသည်။

လိုဏ်ဂူတော်ခန်းမထဲ ဝင်လိုက်သည်နှင့် အထူးမျက်မှန်ကို တပ်ဆင်ရသည်။ နားကြပ်တွင် မိမိတို့အဆင်ပြေရာ ဘာသာစကား တစ်ခုခုဖြင့် ပြပွဲအကြောင်းကို ရွေးချယ်နားထောင်နိုင်သည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာပွဲကြီးထဲ ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆင်နွှဲနေရသည်ဟု ထင်မှတ်ရအောင် ရုပ်လုံးကြွ ခိုင်မင်းရှင်းများကြားသို့ ရောက်ရှိသွား၏။ ပရိသတ်များ ခန်းမအလယ်တွင် စုဝေးမိသည်နှင့် ခန်းမကြီး၏ အလင်းများ ဖျော့ကျသွားသည်။ ထို့နောက် သာသနာ နှစ်ထောင့်ငါးရာပြည့် အထိမ်းအမှတ် ဆဋ္ဌသံဂါယနာပွဲတော်၏ အရိပ်များ တဖြည်းဖြည်း ပီပြင် အရုပ်ထင်လာသည်။

ဤညုတ္တန်ဒေသနာကို ဘယ်အရပ်၊ ဘယ်ဌာနဝယ်၊ ဘယ်သူ့အား အကြောင်းပြု၍ ဟောကြားခဲ့ပါသနည်း ငါ့ရှင်...။ စူးရှတည်ကြည်သော အသံတော်နှင့်အတူ မထေရ်မြတ်တစ်ပါး၏ ရုပ်ကြွပုံရိပ်...။

“အိုး... မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး...”

လူအချို့ထံမှ တိုးတိုးအသံများ ထွက်လာသည်။

ထို့နောက် မင်းကွန်းဆရာတော်၏ ဌာန်ကရိုဏ်း ကျနပီသ၍ ကြည်မြဲနေသော အသံတော်နှင့်အတူ လူသားအစစ် ပုံရိပ်မခြားသော ရုပ်လုံးတော် ပေါ်လာသည်။

ဧဝံ မေ သုတံ...။

ပရိသတ်တို့ ငြိမ်သက်စွာ သံဂါယနာပွဲတော်ကြီး ကျင်းပနေဟန် ပုံရိပ်များထဲ မျောပါနေကြသည်။

ဟိုးမှာ ဦးနု...။ ဟိုးမှာ ဦးချန်ထွန်း...။ ဟိုးမှာ ဦးသန့်... စသည်... စသည် မိမိတို့ သိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများကို လက်ညှိုးထိုး ညွှန်ပြနေကြ၏။ လိုဏ်ဂူတော် နံရံအသီးသီးရှိ သံဃာစင်များတွင် ငြိမ်သက်တည်ကြည်စွာ သီတင်းသုံးလျက် ရှိသော ဝန်ဆောင်ဆရာတော်များကိုလည်း သက်ရှိထင်ရှား ဖူးမြင်နေရလေသည်။

အမှန်တကယ် ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေသည် သာသနာဝင် ပြကွက်များ၊ ဗုဒ္ဓဝင်ပြတိုက်ကြီးများနှင့် ပိဋကတ်တိုက်များဖြင့် ဗုဒ္ဓသာသနာကို လေ့လာ စူးစမ်းလိုသော ကမ္ဘာအရပ်ရပ် ဧည့်သည်တော်များ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဘုရားဖူးများဖြင့် နေ့စဉ် ပိတ်ရက်မရှိ စည်ကားနေလေသည်။

(၆)

ကလေးများ အကြိုက်ဆုံးကတော့ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ စတူဒီယို (Cosmological Studio) ခန်းမကြီးပင် ဖြစ်လေသည်။

ပိဋကတ်စာပေမှနေမိမင်းကြီးကိုမာတလိနတ်သားက နတ်ရထားဖြင့် ငရဲပြည်၊ နတ်ပြည်သို့ လိုက်ပါပို့ဆောင်ပြသသည့် ဇာတ်ဝင်ခန်းကို ပုံတူကူးယူ ကာခေတ်မီရီလာကိုစတာ နည်းပညာများဖြင့် ပေါင်းစပ်ပြသခြင်းဖြစ်လေသည်။

လက်မှတ်ဝယ်ယူပြီးသည်နှင့် သုံးဆယ့်တစ်ဘုံစတူဒီယိုထဲသို့ဝင်ရောက် ကြရမည်။ ထို့နောက် နတ်ရထားကဲ့သို့ ဖန်တီးထားသည့် အထူးယာဉ်ဖြင့် ငရဲ ပြည်၊ နတ်ပြည်များသို့ လိုက်ပါစီးနင်းကာ လေ့လာရခြင်း ဖြစ်သည်။

သုံးဆယ့်တစ်ဘုံစတူဒီယိုသည် ဗုဒ္ဓဘာသာအခြေခံသဘောတရားကို ကလေးငယ်များအား မိတ်ဆက်ပေးရာတွင် ဓမ္မစကားလုံးများထက်ပင် ထိရောက် အောင်မြင်မှု ရှိနေသည်။ ရှစ်ဆယ့်ငါးမိနစ်ခန့် ကြာမြင့်သော သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ လေ့လာရေးခရီးစဉ်တွင် ကလေးငယ်များအား လိုက်ပါစီးနင်းစေခြင်းဖြင့် သံသရာ အခြေခံဗဟုသုတနှင့် ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကို နားလည်သွားစေနိုင်သည့် အတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိဘများက နှစ်ခြိုက်ကြလေသည်။

ဓမ္မစကူးလ်များသည်ပင် ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေသို့ လေ့လာရေးခရီး ထွက်သည့်အခါတိုင်း သုံးဆယ့်တစ်ဘုံစတူဒီယို ရိုလာကိုစတာ စီးရန် ကလေးငယ် များ၏ တောင်းဆိုမှုကို လိုက်လျောရမြဲ ဖြစ်လေသည်။ အမှန်တကယ်တော့ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ စတူဒီယိုသည် လူကြီး၊ လူငယ်မရွေး လေ့လာသင့်သော စိတ် လှုပ်ရှားဖွယ် လောကီ၊ လောကုတ္တရာ ရောသမထားသည့် ဘာသာရေးပြပွဲတစ်ခု ဖြစ်လေသည်။

သူသည်လည်း တပည့်ကျော် ကိုရင်ငယ်လေးများကို လိုက်ပါပို့ဆောင် ရင်း နှစ်ကြိမ်ခန့် ဝင်ရောက်ကာ သံသရာလေ့လာရေးခရီး ထွက်ခဲ့ဖူးသည်ကို အမှတ်ရနေမိလေသည်။

ခရီးသည် ဆယ်ဦး လိုက်ပါနိုင်သည့် ခေတ်မီ အလုံပိတ်ယာဉ်ငယ် များစွာ ဖြင့် လူပြည်မှ ခရီးစဉ်ကို စတင်လေသည်။ ဖိုက်ဒီမျက်မှန်နှင့် ဘာသာပြန် လမ်းညွှန် နားကြပ်များ အပြည့်အစုံ တပ်ဆင်ထားကြရသည်။ တပည့်ကျော် မောင်ရှင်လေး များက ခရီးသစ် တစ်ခုအတွက် စိတ်လက် လှုပ်ရှားနေကြဟန် ရှိသည်။

သူက တပည့်လေးများနှင့် အကျွမ်းတဝင် နေတတ်သည့်အတွက် သူ့ကို မေးခွန်းများ မေးရန်၊ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောရန် နောက်မတွန့်ကြ။

လူပြည်ကမ္ဘာမြေပြင်ထက်က စနစ်အမျိုးမျိုး၊ အစိုးရ အမျိုးမျိုးဖြင့် တည်ရှိနေသော နိုင်ငံနယ်နိမိတ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ ဆုတ်ယုတ်မှု၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှု၊ ပြည့်စုံကြွယ်ဝမှုတို့ကို မြင်ကြရသည်။ စစ်မီးလျှံများကြားတွင် အသက်လု ပြေး လွှားနေရသော လူများ၊ ဆန္ဒပြ အော်ဟစ်နေကြသော လူစုလူဝေးကြီးများ၊ ဂီတ ဖျော်ဖြေပွဲကြီးများတွင် အရာရာ မေ့လျော့ ကခုန်နေကြသော လူအုပ်ကြီးများကို ဖြတ်သန်းသွားကြရသည်။

တောတောင်များ၊ ပင်လယ်များနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် အမျိုးမျိုး ကို ကျော်လွန်ပြီးသည်နှင့် အမှောင်ထုကြီး ဖုံးလွှမ်းကာ စီးနင်းလိုက်ပါလာသည့် ယာဉ်ငယ်များက အရှိန်ဟုန်မြင့်မားစွာ အောက်သို့ ပြုတ်ကျသွားသလို ခံစားလိုက် ရသည်နှင့် အသည်းလိုက်ကာ အားခနဲ သံပြိုင် အော်ဟစ်လိုက်မိကြသည်။

ငရဲကြီးရှစ်ထပ် ဝင်ပေါက်ကို ရောက်ရှိလာခြင်း ဖြစ်သည်။

‘သိဉ္စိုးငရဲသိဉ္စိုးငရဲ’ ဟု အသံအောအောကြီးဖြင့် ပဲ့တင်ထပ် အော်ဟစ် နေသော ငရဲခန်းကို ဖြတ်သန်းမိသည်နှင့် ငရဲထိန်းများက အလျှံတပြောင်ပြောင် တဝင်းဝင်း တောက်နေသော ငရဲလက်နက်များဖြင့် ထိုးခုတ် ရိုက်နှက်သဖြင့် ပြေးလွှား နေကြရသော ငရဲသားများ ကြားထဲ ကိုယ်တိုင် ရောက်သွားသလို ခံစားကြရသည်။ ကိုယ်တိုင်သည်ပင် ငရဲသားတစ်ဦးပမာ နာကျင်အော်ဟစ်မိသည်အထိ ပြကွက် များက ပီပြင်လှသည်။

“ဘုန်းကြီးရေ၊ နောက်မှာ... နောက်မှာ တင်းပုတ်ကြီး ကိုင်ပြီး လိုက်လာ နေတယ် ဘုရား...”

“ဘေးမှာ... ဘေးမှာ... ရဲတင်းကြီးနဲ့ ခုတ်ပြီဟေ့”

မောင်ရှင်လေးများက အသံကုန် အော်ဟစ်နေကြ၏။

ယာဉ်ပျံကား မြန်လှသည်မို့ လွတ်သွားသလို ထင်ရသည်။ အမှန်တကယ် က ပုံအရိပ်အယောင်များကို ဖိုက်ဒီစနစ်ဖြင့် အစစ်အမှန် ကြုံတွေ့နေရသလို မြင်နေရခြင်း ဖြစ်သည်။

ငရဲခံကြသူများမှာ ငရဲလက်နက်များဖြင့် ထိုးခုတ်ရိုက်နှက်၍ ပုံလျက် သား လဲကျသေဆုံးသွားကြရသည်။ မျက်စိတစ်မှိတ် အတွင်းမှာပင် ပြန်ထ ရှင်သန် ကာ အရင်အတိုင်း ထပြေးကြပြန်သည်။ ငရဲထိန်းများက ပြေးလိုက်ကာ သတ်ဖြတ် ကြပြန်သည်။ ငရဲသားများခမျာ အသံနက်ကြီးများဖြင့် အော်ဟစ်ကာ လဲကျသေဆုံး ကြပြန်သည်။

ပြေးပေါက် မရှိရှာကြ။

နားကြပ်မှတစ်ဆင့် ရှင်းပြချက်ကို နားထောင်ရသည်။

“ဒီငရဲရဲ့ သိဉ္စိုး ဆိုတဲ့ အမည်ကတော့ ထပ်တလဲလဲ မလွတ်မြောက်ဘဲ ခံစားရသော ငရဲလို့ အဓိပ္ပာယ် ရပါတယ်ရှင်”

ငရဲသက်တမ်း မကုန်မချင်း ဒီလိုပဲ ခံစားနေကြရပါတယ်။

သိဉ္စိုးငရဲရဲ့ သက်တမ်းကတော့ ဒီဘုံဘဝရဲ့ အနှစ်ငါးရာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီငရဲရဲ့ တစ်ရက်သက်တမ်းက လူသားတို့ရဲ့ ပြကွဒိန်နှစ်နဲ့ တွက်မယ် ဆိုရင် အနှစ်ကိုးသန်း ရှိပါတယ်။

တည်နေရာနဲ့ အကျယ်အဝန်းကတော့ မဟာပထဝီမြေထုရဲ့ အောက်
ယူဇနာပေါင်း တစ်သောင်းငါးထောင် ကွာဝေးပြီး ယူဇနာပေါင်း တစ်သောင်း
အကျယ်အဝန်း ရှိပါတယ်ရှင်”

ငရဲကြီးရှစ်ထပ်ကို လှည့်လည်ပြီးသည်နှင့် မွေးပျံ့သော ရနံ့များ၊ ရောင်စုံ
ပန်းဥယျာဉ်များ၊ အကအလှူတို့ စည်ဝေသော နတ်ဒေဝတာများ စံပျော်ရာ
နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်။ ထိုမှ ငြိမ်ဆိတ်သော ဗြဟ္မာ့ဘုံ၏ ငြိမ်းသော ဈာန်
သမာပတ် ဓမ္မရတီ ဓမ္မရသ...။

(၇)

ကမ္ဘာအေး သာသနာရေးရုံးထဲသို့ ဝင်လိုက်သည်နှင့် ယူနီဖောင်း ချပ်ရပ်စွာ ဝတ်ဆင် ထားသည့် ဝန်ထမ်းအမျိုးသမီးက ပျူငှာစွာ ကြိုဆိုကာ ရဟန်းတော်များ အထူး သီးသန့်ခန်းသို့ ပင့်ဆောင်သွားသည်။ ရဟန်းတော်များနှင့် ဆက်ဆံရာတွင် အခါခါ ပြင်ဝတ်ရခြင်း မရှိသော ကမ္ဘာသုံး ယူနီဖောင်းဝတ်စုံများကို လွန်ခဲ့သော နှစ်အတန် ကြာကတည်းက ပြောင်းလဲလိုက်သည်ကို သတိထားမိသည်။

ယခင်ကတော့ ရဟန်းတော်များက သာသနာရေး ဆောင်ရွက်ဖွယ် ကိစ္စ များ ရှိ၍ ရုံးသို့ ကြွလာရလျှင် ဝန်ထမ်းများ၏ ရှေ့တွင် စိတ်ရှည် သည်းခံစောင့်စား ရသည်။ အငေါက်အငမ်းလည်း ခံရနိုင်သည်။

“စိတ်ပါလက်ပါ ရှိရဲ့လား ဘုရား” ဟူသော မေးခွန်းကို ဖြေရတတ်သည်။
 “အရှင်ဘုရားတို့က စိတ်သာ ပါတာပါ။ လက်က မပါကြဘဲကိုး” ဟုလည်း အရွဲ့ အစောင်း ခံရနိုင်သည်။

ယခုတော့ အရာရာ ပြောင်းလဲသွားချေပြီဟု သာဓုခေါ်မိ၏။

ရဟန်းတော်များက လေအေးစက် တပ်ဆင်ထားသော သီးသန့်အခန်းတွင် ကြွရောက် သီတင်းသုံးရပြီး ဝန်ထမ်းအမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးများက လာရင်းကိစ္စ မေးမြန်းဆောင်ရွက်ပေးကြသည်။ ဆွမ်းချိန်ကျရောက်နေလျှင် သာသနာရေး ကင်တင်းမှ ဆွမ်းကပ်ပေးလိမ့်မည်။ သို့မဟုတ်လျှင်လည်း ကော်ဖီနှင့် အအေး တစ်ခုခု စီစဉ်ပေးကြသည်သာ။

ရဟန်းတော်များအနေဖြင့် အခန်းတွင်းရှိ စာအုပ်စင်များမှ နှစ်သက်ရာ စာအုပ်၊ စာစောင်များ ဆွဲယူဖတ်ရှုခြင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားစက်မှ သတင်းကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် စောင့်နေရုံမျှသာ ဖြစ်သည်။ သူက နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက ရုံးချုပ်မှ ထုတ်ဝေသည့် ဓမ္မဂျာနယ်တစ်စောင်ကို ဆွဲယူဖတ်ရှုရင်း ရုပ်မြင်သံကြားဆီ စောင်းငဲ့ကြည့်မိ၏။

လွှတ်တော်အစည်းအဝေး သတင်း လာနေသည်။

ပထမဆုံး ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော လွှတ်တော်နှင့်တော့ ခြားနားသွားလေပြီ။ အနောက်တိုင်း ဝတ်စုံကို ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ဝတ်ဆင်ထားသော အမတ်ကြီးများ လက်သီးလက်မောင်းတန်းကာ တိုင်းပြည်အတွက် ဆွေးနွေးငြင်းခုံနေကြသည်ကို အားတက်ဖွယ် တွေ့ရ၏။

အတွေးမထွက်အောင် ခေါင်းကျပ်စေသော ခေါင်းပေါင်းကြီးများ၊ အသွားအလာ ခက်သော တောင်ရှည်ချိတ်ပုဆိုးကြီးများ မဝတ်ဆင်ကြတော့ပြီ။ တရုတ်၊ ဂျပန်၊ ကိုရီးယား၊ ထိုင်း စသော အရှေ့တိုင်းနိုင်ငံများ၏ လွှတ်တော်များကဲ့သို့ အသက်ဝင်လာလေပြီ။

အိပ်ငိုက်ဖွယ် ကောင်းသော ရိပ်သာဆန်ဆန် လွှတ်တော်အဆင့်ကို ကျော်လွန်ခဲ့လေပြီ။

ဟိုယခင်နှစ်ကာလများဆီ မြန်မာ့ရိုးရာဝတ်စုံကို လွှတ်တော်တက် အမတ်မင်းများ၊ ခရိုနီများနှင့် အထက်တန်းလွှာအချို့သာ တူတူတန်တန် တောက်တောက်ပပ ဝတ်စားနိုင်ကြသည်။ လူနည်းစု ကွက်ကွက်လေးသာ အမျိုးကို ချစ်နိုင်ကြလေသည်။ ပြည်သူပြည်သား အများစုက တိုက်ပုံအင်္ကျီပင် အိမ်တိုင်းစေ့မရှိပေ။

သို့သော် ယခုတော့ ရွှေပြည်ကြီးက ကြွယ်ဝ ချမ်းသာလာလေသည်မို့
လူတိုင်း မြန်မာဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်နိုင်ကြလေပြီ။ မြန်မာ့ရိုးရာ ပွဲလမ်းသဘင်
တိုင်းတွင် မြန်မာဝတ်စုံဖြင့် ပွဲတက်ကြလေပြီ။

သို့သော် လွတ်တော်အစိုးရရုံးများနှင့် ကုမ္ပဏီလုပ်ငန်းတို့တွင်မူ ကမ္ဘာသုံး
ဝတ်စုံဖြင့် ပြောင်းလဲလိုက်ကြသည်။

(၈)

သူ့ကိုစွဲက သာသနာရေးကတ်သက်တမ်းတိုးမြှင့်ရန် ဖြစ်သည်မို့ အချိန်အကြာကြီး
စောင့်ဖွယ် မလိုပါ။ ရဟန်းတော်များအတွက် အတုအပ ပြုလုပ်မရသည့် စမတ်
ကတ်များ ထုတ်ပေးထားသည့်အတွက် ဟိုယခင် ခေတ်တစ်ခတ်ဆီက သတင်းစာ
မျက်နှာတွင် ဖတ်ရလေ့ရှိသော သင်္ကန်းဝတ် ဟူသော ဝေါဟာရမျိုး မရှိတော့ပြီ။

အမှန်စင်စစ် လူမှုဘဝ ဖူလုံသော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ ပီပီပြင်ပြင် ဖြစ်လာ
သည်နှင့် သဒ္ဒါတရားစစ်စစ်ဖြင့် သာသနာ့ဘောင် ဝင်ရောက်လာသူ များပြား
လာသောကြောင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်က ကျက်သရေရှိလာသည်။ သူကတော့ ဟိုခေတ်
လက်ကျန်မို့ သဒ္ဒါတရားကို ဂုဏ်မပျက်အောင် ပြန်လည် ကြိုးစားထူထောင်
ခဲ့ရ၏။

ထိုစဉ်မှာပင် သင်္ကန်းကို သပ္ပာယ်စွာ ဝတ်ရုံထားသော ရဟန်းငယ် ၁၀
ပါးခန့် အခန်းတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာကြသည်။ သူ့ကို မြင်သွားသည်နှင့် ဂါရဝပြု
နှုတ်ဆက်ကြ၏။ သူ့မိတ်ဆွေ ရဟန်းတော်တစ်ပါး တည်ထောင်ထားသည့် ဓမ္မ
အင်စတီကျုမှ မျက်နှာသိ ပညာသင် ရဟန်းတော်လေးတစ်ပါးက အခြားရဟန်း

ငယ်လေးများနှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။ သူ့စာဖတ်ပရိသတ်များ ဖြစ်ကြောင်း ရဟန်းတော်လေးများက လျှောက်ထားကြသည်ကို သူ ကြည်နူးမိသွား၏။

နိုင်ငံတော် ဓမ္မကောလိယ၊ သာသနာ့အကယ်ဒမီနှင့် အင်စတီကျု အသီးသီး မှ ထိုရဟန်းတော်လေးများကို ဘာသာ ယဉ်ကျေးမှု ဖလှယ်ရေး အစီအစဉ်ဖြင့် နိုင်ငံ တကာတက္ကသိုလ်များ၊ ဘာသာရေး အင်စတီကျုရှင်းများသို့ ကြွရောက် လေ့လာ ရန် နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် သံဃာ့ပညာရေး ဘုတ်အဖွဲ့မှ ရွေးချယ်စေလွှတ်ခြင်း ခံရ ကြောင်း သတင်းစာစောင်များတွင် ဖတ်လိုက်ရ၏။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဥရောပ၊ ဩစတြေးလျ၊ အာရှ၊ အာဖရိက နိုင်ငံပေါင်းစုံသို့ ကြွကြရပေမည်။

ဗာတီကန်ကြွမည့်ရဟန်းတော်လေးကိုသူကရောမရာသီဥတုအကြောင်း ပြောဖြစ်သေးသည်။ ဂျေရုစလင်နှင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဂျော်ဒန်နိုင်ငံများသို့ ကြွရောက်ရမည့်ရဟန်းတော်များလည်းပါဝင်သည်။ ဟားဗတ်အရှေ့တိုင်းပညာ ဌာနသို့ကြွမည့်ရဟန်းတော်လေးဆိုလျှင် အလွန်ငယ်သေးသည်။ ကောင်းလေစွ။

ဟိုတစ်ချိန်ကတော့ နိုင်ငံခြားတက္ကသိုလ် သွားရောက် ပညာသင်လိုလျှင် အိန္ဒိယ၊ သီဟိုဠ်နှင့် ယိုးဒယားနိုင်ငံတို့သာ ကြွနိုင်ကြသည်။ ကိုယ့်စရိတ် ကိုယ် ဖန်တီးရ၏။ မိဘဆွေမျိုး၊ ဆရာသမား၊ ရဟန်းဒကာ ကျောထောက်နောက်ခံ မရှိလျှင် ပညာသင်ကြားရေး အလှမ်းဝေးလှ၏။

တက်ကြွနေသော ထိုရဟန်းတော်လေးများကို ကြည့်ကာ သူသည်ပင် အသက်တစ်ဝက်လောက် ပြန်ငယ်သွားသည်။

(၉)

ရွှေပြည်ကြီး၏သာသနာ့ပညာရေးအခင်းအကျင်းကသူတို့ငယ်စဉ်သာသနာဖျက်စီမံကိန်းကြီးကြံ့ခဲ့ရစဉ်ကနှင့်လုံးဝခြားနားသွားချေပြီ။ သာသနာပျောက်ကွယ်မှာ စိုးသယောင်ဖြင့် သံဃာထု တစ်ရပ်လုံး၏ ပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို မျက်ကွယ်ပြုထားခံခဲ့ရ၏။

ပြည်သူလူထုကို ဦးဆောင် လမ်းပြရလေသော ရဟန်းတော်များ ညံ့လေလေ၊ အစိုးရပေါ်လစီ အောင်မြင်လေ ဖြစ်သည့်အတွက် ရှေးရိုးစွဲနှင့် အမျိုးချစ်သော ကိုယ်တော်ကြီး၊ ကိုယ်တော်လေးတို့ကို ရှေ့တန်းတင်ကာ ပညာရေး အပြောင်းအလဲ တင်သွင်းလေတိုင်း ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးများက ပယ်ချဖို့ အဆင်သင့် ပြင်ထားစေခဲ့၏။ အင်္ဂလိပ်စာကို ကျွန်စာ ဟူသော ကိုလိုနီ ခေတ်ဆေးကြီး ဆက်လက် ဖော်စပ်ထားခဲ့၏။

လောကီစာ သင်လျှင်ပင် လူထွက်မည်ဟု ဝါဒဖြန့်၏။ သို့နှင့် တစ်ချိန်က ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဝါဒီ ဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီးကို ကွန်မြူနစ်ဘုန်းကြီးဟု တံဆိပ်တပ်လိုက်ကြ၏။ ဆရာတော်ကြီးများသွားရှာပေါ့ဟု ညည်းညူစုတ်သပ်

တော်မူကာ သာသနာတော်တစ်ရပ်လုံး ပြုပြင်မရလျှင် ကျောင်းတွင်း ပြုပြင်ရေး လုပ်ရန် ကြိုးစားတော်မူခဲ့ကြောင်း သာကော ရှိခဲ့ဖူးသည်။

ထိုစဉ်က သံဃာ့ညီလာခံဟု ခေါင်းစီးတပ်သော အစည်းအဝေးအချို့ တွင် သာသနာတော် အတွင်းရေးနှင့် ပရိယတ္တိပညာသင်ကြားမှု ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ရေး မဆွေးနွေးနိုင်ခဲ့ကြဘဲ ကျောင်း ပရိဝုဏ်ပြင်ပက ကိစ္စရပ်များကိုသာ လက်သီး လက်မောင်း တန်းခဲ့ကြဖူးလေသည်။

သို့သော် ယခုတော့ ခေတ်ပြောင်းလေပြီ။ သာသနာတော်ကို မြတ်နိုး တော်မူကြသည့် သံဃာ့ထေရ်ကြီးတို့၏ သြဝါဒကို ခံယူလျက် သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ပူးပေါင်းကာ သာသနာ့ဝန်ထမ်းတို့အတွက် မသင်မနေရ ပညာရေးကို အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ခဲ့ပေပြီ။

လောကီ၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာ ပါဝင်စေသော ပညာရေးကို ချမှတ်နိုင်ခဲ့ ၏။ သို့ကြောင့် ရဟန်းသံဃာမှန်သမျှ ခေတ်နှင့်လျော်ညီသော ပညာတတ်ခွင့် ရကြလေပြီ။ လောကုတ္တရာတွင် ပျော်မွေ့သော် စွယ်စုံသာသနာပြုအကျော် ဖြစ်ခွင့် ရနိုင်သလို လောကီ သွေးတိုး၍ လူဝတ်ကြောင်ဘဝကို ပြန်လည်မည် ဆိုလျှင်လည်း အမှန်တကယ် သာသနာကို ချစ်မြတ်နိုးနိုင်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ ဥပါသကာ အမာခံများ ဖြစ်ကြလေပြီ။

အမှန်တကယ်ပင် သာသနာတော်ကို ပြုပြင်ရေးအတွက် သံဃာ့အဖွဲ့ အစည်း၊ အစိုးရနှင့် ပြည်သူတို့ ညီညွတ်စွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ၏။ ပထမ သာသနာ့ ဘောင်မှာ မပျော်ဘဲ အခြေအနေအရ ပဗ္ဗဒ္ဓိတများ သန့်ရှင်းရေးအတွက် အနော် ရထာ စီမံချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ၏။ ကြွယ်ဝလာသော နိုင်ငံတော်၏ ဘဏ္ဍာ ရေးဘတ်ဂျက်ထဲမှ လူမှုဖူလုံရေး အစီအစဉ်တစ်ရပ်ဖြင့် လူပြန်တော်များ အလုပ် အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရစေရေး ဖန်တီးပေးခဲ့၏။ သာသနာ့ဘောင်မှာ မပျော်ဘဲ သဒ္ဓါခပ်ကျဲကျဲဖြင့် သင်္ကန်းမြဲနေရရှာသော မောင်ရှင်တို့ ထွက်ကြ၏။

အာဏာစက်၊ ဓမ္မစက်ဖြင့် သတိကြီးစွာ လုပ်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အနော်ရထာ ဘုရင်မင်းမြတ်က သာသနာ့ဆူးငြောင့်များကို လူဝတ် လဲစေခြင်းမျိုးထက် ပိုမို ပညာသားပါသော နည်းလမ်းကို ရွေးချယ်ရ၏။ နှိပ်ကွပ် ခြင်း နိဂ္ဂဟနည်းလမ်းကို မသုံးဘဲ ထောက်ပံ့ခြင်း ပဂ္ဂဟနည်းကို သုံးခြင်း ဖြစ်၏။ အဆင့်မြင့်သော လူကြီးလူကောင်း ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံများတွင် ကျင့်သုံးသော နည်းပင် ဖြစ်၏။

ပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု၊ သာသနာတော် သန့်ရှင်းရေး စီမံချက်တို့ ကြောင့် ဟိုးယခင်ဆီကကဲ့သို့ စာတတ်သည်ဖြစ်စေ၊ စာမတတ်သည်ဖြစ်စေ လူကြိုက်များအောင် ဟောနိုင်လျှင် ပလ္လင်ပေါ် ရောက်သောခေတ် မရှိတော့ပြီ။

အမှန်ဆိုရလျှင် တရားပွဲ ဆိုသည်ကို မလိုအောင်ပင် ဗုဒ္ဓဓမ္မ ပညာရေးကို မြှင့်တင်နိုင်ခဲ့ပေပြီ။

လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး စသည်ကို အစိုးရကိုယ်တိုင် တင်းပြည့် ကျပ်ပြည့် တာဝန်ယူလိုက်သဖြင့် အစိုးရက အစိုးရအလုပ် လုပ်နေပြီဖြစ်၍ ရဟန်းတော်များက ဓမ္မပြန့်ပွားရေးသက်သက်ကို အချိန်ပြည့် လုပ်နိုင်ကြလေပြီ။

ရွှေပြည်ကြီး၏ ရင်သွေးငယ် မှန်သမျှ ဗုဒ္ဓဓမ္မကို သင်ယူခွင့် ရစေရန် ရဟန်းတော်များက အမျိုးမျိုး ကြိုးပမ်းတော်မူကြသည့်အတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာအခြေခံ အသိပေးရန် ကျင်းပလေ့ ရှိခဲ့သည့် သာမန်တရားပွဲများအတွက် အချိန်ကုန် လူပန်း ဖြစ်ဖွယ် မရှိတော့ပေ။ အထူးတရားပွဲမှန်သမျှကိုမူ ဘုရားကျောင်းကန် ပရိဝုဏ်များတွင်သာ ကျင်းပကြတော့သည်။

မိနစ်အနည်းငယ် အကြာတွင် သာသနာရေးဝန်ထမ်း အမျိုးသမီးက သူ့စမတ်ကတ်ကို ပြန်လည် ဆက်ကပ်သည်။ လက်ဗွေစကင်ဖတ်ခြင်း၊ မျက်လုံးစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ဇီဝဗေဒ အတည်ပြုချက် ယူခြင်းများကို ပထမအကြိမ် ပြုလုပ်ပြီးပြီမို့ ထပ်မံ ဆောင်ရွက်ဖွယ် မရှိတော့ပေ။

ထိုစဉ်မှာပင် သူ့အမ်မျိုးဆက်ဖုန်းက သူ့စိတ်ကို အချက်ပြလေသည်။ အမ်မျိုးဆက် ဖုန်းများက အသံဖြင့် နားကို အချက်ပေးခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ တယ်လီဖုန်းနှင့် ဇီဝကမ္မ ချိတ်ဆက်ထားသော နာဗ်ကြောမှ တစ်ဆင့် စိတ်ကို အသိပေးခြင်း ဖြစ်လေသည်။

(၁၀)

သူ့ ကတ်ဟိုဒါ (Card Holder) တွင် ခေါက်ညှပ်ထားသည့် စက္ကူတစ်ရွက်ပမာ ပေါ့ပါးလှသော အမ်မျိုးဆက်ဖုန်းကို ဆွဲယူကြည့်လိုက်သည်။ တိုင်းရင်းသား ဘာသာစကားနှင့် သာသနာပြု သုတေသနဌာနတွင် ဌာနကြီးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေသော မိတ်ဆွေ ရဟန်းတော်တစ်ပါး ဖြစ်နေသည်။

မိတ်ဆွေ၏ တည်နေရာကို ကြည့်လိုက်တော့ အို... ရန်ကုန် ကမ္ဘာအေး ဆိုပါလား။

ယခုခေတ် မိုဘိုင်းလ်ဖုန်းများက မျိုးဆက်များစွာ ပြောင်းလဲသွားခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ လူသားတစ်ဦးချင်း၏ စိတ်အခြေခံကို တွက်ချက်ကာ ပြုပြင်ထားသည့် အတွက် မိုဘိုင်းလ်ဖုန်း ကိုင်သူတိုင်း စိတ်ချမ်းသာမှု အပြည့်အဝ ရရှိကြပေပြီ။

သူ့ ဓမ္မဂင်္ဂါကောလိပ်ရှိ ဗုဒ္ဓဓမ္မဆိုင်ရာ နည်းပညာဌာနစိတ် (Buddhist Technology Section) တွင် ပညာသင်ယူဖူးသည့် လူငယ်အချို့နှင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု တက္ကဆပ်စ်ပြည်နယ်၊ လပ်ဘတ် (Lubbock) တက္ကဆပ် နည်းပညာ တက္ကသိုလ်မှ ကျောင်းသားအချို့ ပူးပေါင်းကာ ငှက်ပျောသီးတံဆိပ် အမ်မျိုးဆက် ဖုန်းကို ကမ္ဘာသို့ မိတ်ဆက်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

ရွှေပြည်ကြီးတွင် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲကာ ကာလီဖိုးနီးယားတွင် ဖုန်းများကို ထုတ်လုပ်လေသည်။

ငှက်ပျောသီးစတိုးတွင် အပလီကေးရှင်း အမျိုးမျိုးကို အလွယ်တကူ ဆွဲချနိုင်သည်။

ယခင်က ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းအတွက် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများကို အားကိုးအားထား ပြုရသော်လည်း ယခု နည်းပညာ မြင့်မား၍ ဓနဥစ္စာ ကြွယ်ဝလာသော တိုင်းရင်းသား လုပ်ငန်းရှင်တို့က ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း အစုစု၏ ရှယ်ယာများကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

ဒီမိုကရေစီခေတ်ဦးက ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နှင့် ပဋ္ဌာန်းစက်ဝိုင်း ရှုမှတ်ခြင်းဟု ရဟန်းတော်များကြားတွင် ရယ်သွမ်းသွေး ပြောဆိုရသည့် အင်တာနက် နှေးကွေးလေးလံမှုနှင့် အမြဲပျောက်ဆုံးနေသော လူကြီးမင်းဟု တံဆိပ်တပ်ခံရသော တယ်လီဖုန်းလိုင်းများအကြောင်း ယနေ့ အမ်မျိုးဆက်လူငယ်တို့ကို ပြောလျှင် ယုံနိုင်ကြတော့မည် မဟုတ်ပေ။

အမှန်တကယ်ပင် လူကို မူးအောင်၊ ဝေအောင်၊ နှလုံးတုန်အောင်၊ ရင်ခုန်အောင်၊ စိတ်ညစ်ညူးအောင်၊ စိတ်နှလုံးကြေကွဲအောင် ပြုလုပ်တတ်သော ဆက်သွယ်ရေးစနစ်ကြီး ရှိခဲ့ဖူးပါလေသည်။ ထိုစဉ်က ခေတ်စားခဲ့သည့် မုခပေါ့တ္ထက လူမှုကွန်ရက် (Facebook Social Network) ကြီးတွင် အမြဲတမ်း လှောင်ပြောင်ခံခဲ့ရသည်။ 'ဟဲလို... ဟဲလို၊ ကြားလား၊ ဆင်လား၊ မြင်းလား' ဟူသော နှုတ်ဆက်စကားဖြင့်ပင် ပိုက်ဆံကို အနုကြမ်း စီးတတ်သော၊ အင်တာနက်ကော်နက်ရှင် စိမ်းရောင်ပြုနေပါသော်လည်း ပို့လိုက်သည့် မက်ဆေ့ချ် မရောက်သည့်အတွက် စိတ်ကောက်ခြင်း၊ အထင်လွဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ထိုဆက်သွယ်ရေးစနစ်ကြီးကြောင့် မိမိကိုယ်ကိုယ် လုပ်ကြံချင်သူများပင် ပေါ်ခဲ့ဖူးလေသည်။

ယူကျူ(Youtube) ဗီဒီယိုဖိုင်များသည် ရွှေပြည်ကြီး၏ အင်တာနက်သုံးစွဲသူများနှင့် လားလားမှ မဆိုင်အောင် ဥပေက္ခာပါရမီ စင်မြင့်တွင် ရှိနေတတ်လေသည်။

ခုတော့ အိုင်ကျူ(တ်)၊ ဟီးကျူ(တ်)၊ ရှိုးကျူ(တ်) ဆိုတာမျိုးတွေကို ရွှေပြည်ကြီး၏ မြန်နှုန်းမြင့် နည်းပညာဖြင့် အပြိုင်အဆိုင် ကြည့်ရှုနိုင်လေပြီ။

လတ်တလောတွင် ရွှေဘိုနည်းပညာ ကောလိပ်ကျောင်းသူလေးများ စမ်းသပ်လွှတ်တင်ထားသည့် စင်ရော်(Seagull) လူမှုဝက်ဘ်ဆိုဒ်သည် လူကြိုက် များနေ၏။ သူ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ကောလိပ်ကျောင်းမှ ကိုရင်လေးများသည်ပင် ထိုစင်ရော် တွင်ဗုဒ္ဓဘာသာအခြေခံမေးခွန်းပြိုင်ပွဲအုပ်စုလေးဖွဲ့ထားသည်ဟု သူ့လက်ထောက် ရဟန်းတော်များက သတင်းပေးထားသည်။

(၁၁)

“ငါ့ရှင် ဘယ်အရေးအခင်းနဲ့ရန်ကုန်ကို ရောက်နေရပါလိမ့်”

“သာသနာပြု အတွေ့အကြုံ ဖလှယ်ပွဲ တက်ဖို့ ရောက်နေပါသကော”

“ကောင်းလင့်တေးပါပေ... ငါ့ရှင်နဲ့ တွေ့ဖို့ ခုပဲလာခဲ့မယ်၊ ခဏသာ စောင့်ပါ”

သာသနာရေးရုံးမှ ထွက်ကာ စကြိုလမ်းလေးအတိုင်း ခပ်သုတ်သုတ် ပြန်လျှောက်လာခဲ့သည်။ မဟာပါသာဏလိုဏ်ဂူရှေ့တွင် ဓာတ်ရထား (Tram Stop) မှတ်တိုင်ရှိသော်လည်း တစ်မှတ်တိုင်သာသာခရီးမို့ လိုဏ်ဂူတော်ကြီးရှေ့ရှိ တန်းစီနေသော လူအုပ်ကို တိုးကာ လျှောက်လာခဲ့သည်။

ထိုလူအုပ်ထဲတွင် လူငယ်မောင်မယ်များနှင့် ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံနေသော နိုင်ငံတော်သမ္မတဟောင်း ဥပါသကာကြီးကို မြင်လိုက်ရသည်။ သူ့ကို အသိအမှတ် ပြု လက်အုပ်ချီ နှုတ်ဆက်သည်ကို လက်ပြ အသိအမှတ်ပြုရသည်။

နိုင်ငံတော် အကြီးအကဲဟောင်း တစ်ဦးကို တိုင်းပြည်က မေတ္တာမပျက် ဆက်လက်ချစ်ခင်နေသည်ကို မြင်ရသောအခါ မုဒိတာပွားရ၏။ ဟိုးတစ်ချိန်ဆီက အုပ်ချုပ်သူများကို လူရာမဝင် မျိုးဆက်ဟု နာမည်ပေးခဲ့ကြဖူးသည်။ လူထု၏

ဆန္ဒကို မငဲ့ကွက်ဘဲ ထင်ရာစိုင်းကာ အာဏာ အလွဲသုံးစားမှုများ၊ ဖိနှိပ်အနိုင်ကျင့်မှုများကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ အုပ်ချုပ်နေစဉ် ကာလအတွင်းသာ သည်းခံဆက်ဆံရသော်လည်း ထိုရာထူးအာဏာများ စွန့်လွှတ်ချိန်တွင်တော့ လူထုကြား သွားလာလှုပ်ရှားဖို့ နေရာမရ ဖြစ်ကြရတော့သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အပြစ်မဲ့သော မျိုးဆက်သည်ပင် လူတောမတိုးအောင် ဖြစ်ကြရသည့်အတွက် လူရာမဝင် မျိုးဆက်ဟု ခေါ်ကြရခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့သော် လူထုက ရွေးချယ်သည့် အစိုးရ ပီပီပြင်ပြင် ဖြစ်လာပြီး လူထု၏ ဘဝကို ကိုယ်ချင်းစာ ဗြဟ္မစိုရ်ဖြင့် အုပ်ချုပ်သည့် ဓမ္မရာဇာ ဒီမိုကရေစီက လူရာမဝင် မျိုးဆက်ကို အစတုံးစေခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

ရွှေပြည်ကြီးတွင် ငရဲနှစ် ဆယ်စု နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာမှ ပထမဆုံး ကြားခဲ့ရသော ကောင်းမွန်သော အုပ်ချုပ်မှု (Good Governance) နှင့် သန့်ရှင်းသော အစိုးရ (Clean Government) ဆိုသော ဝေါဟာရများက ဆိုင်းဘုတ်ချိတ်သည့် အဆင့်ကို ကျော်လွန်ကာ တိုင်းပြည်၏ နှလုံးသားထဲ လေးနက်စွာ စိမ့်ဝင်ခဲ့လေပြီ။

(၁၂)

မိတ်ဆွေရဟန်းတော် တည်းခိုနေထိုင်ရာ သာသနဝိဇ္ဇာလယ (Sasana University) မှန်ဦးသို့ ရောက်လာသည်။

နိုင်ငံတော် ပရိယတ္တိ သာသနာ့တက္ကသိုလ်ဟူသော ရှည်လျား ထွေပြား သည့် ဆိုင်းဘုတ်ကြီး မရှိတော့သည်ကို သတိပြုမိ၏။ သက္ကရာဇ် နှစ်ထောင်ပြည့် ကာလများတွင် များသောအားဖြင့် ရွှေပြည်ကြီး၏ အသင်းအဖွဲ့များ၊ ကျောင်းများ၊ ကောလိပ်၊ တက္ကသိုလ်များသည် နိုင်ငံတော်၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ၊ နိုင်ငံတကာ၊ ကမ္ဘာ့ ဆိုသော ရွှေရောင် စကားလုံးကြီးများဖြင့် ကြွားလုံးထုတ်လေ့ ရှိ၏။ ကမ္ဘာ့ အမြင် မရှိသောကြောင့် ထိုသို့ သုံးနှုန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပွင့်လင်းမြင်သာသော တံခါးဖွင့် ခေတ်ပြောင်းချိန်တွင် သိလာကြ၏။

ကမ္ဘာကျော် ဟားဗတ်ဒ်၊ ယေးလ်၊ ကိန်းဗရစ်ချ်နှင့် အောက်စ်ဖို့တက္ကသိုလ် ကြီးများက ပညာသင်လာကြသော ခေတ်မီ ရဟန်းတော်များက နိုင်ငံတော် ပရိယတ္တိ သာသနာ့တက္ကသိုလ်၏ ပညာရေးတာဝန်များကို လွှဲပြောင်း ရယူကြလေ သည့် အချိန်မှစ၍ ဆိုင်းဘုတ်နှင့်တကွသော အရာရာ ပြောင်းလဲ ဆန်းသစ်ရေးကို အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့ကြလေသည်။

ဘယ်လောက်များ ရိုးရှင်းလိုက်ပါသလဲ...။

ပါဠိဘာသာဖြင့် သာသနဝိဇ္ဇာလယ...။

မြန်မာလို သာသနာ့တက္ကသိုလ်...။

ဧည့်ကျောင်းဆောင် သတင်းကောင်တာတွင် အခန်းနံပါတ်ကို စုံစမ်း

ရ၏။

“မင်္ဂလာပါ ဘန္တေကြီး”

သူ့နောက်တွင် အဆင်သင့် ရောက်နေသော မိတ်ဆွေ ရဟန်းတော်က ပခုံးကို ပုတ်သည်။

“အို ဟိုး... ဂုရုကြီး”

သူ ပျော်သွားသည်။ သာသနာ့တက္ကသိုလ် နောက်ဆုံးနှစ်အပြီးတွင် နယ်စပ်နှင့် တောင်တန်းဒေသ သာသနာပြု တစ်နှစ်တည်း သွားခဲ့ဖူးသည့် မိတ်ဆွေ ရဟန်းကို နှစ်အတန်ကြာ ကွဲကွာနေရာက ပြန်တွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

မိတ်ဆွေရဟန်းတော်က နယ်စပ်နှင့် တောင်တန်း သာသနာပြု ဌာန တွင် ဆက်လက်တာဝန်ထမ်းခဲ့သည်။ သူကတော့ ကမ္ဘာပတ်လည် ရက်ရှစ်ဆယ် လုပ်နေခဲ့သည်။

မိတ်ဆွေရဟန်းတော်က အခြားသာသနာပြု ရဟန်းတော်များနှင့် စည်းရုံး ပူးပေါင်းကာ တိုင်းရင်းသား ဘာသာစကားနှင့် သာသနာပြု သုတေသန ဌာနကြီး ပေါ်ပေါက်လာအောင် ဆော်သြခဲ့သည်။ သံဃာ့မဟာထေရ်ကြီးများ နားပေါက် အောင် လျှောက်ထားခဲ့သည်။ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနက အတည်ပြု ဖွဲ့စည်းရ သည်အထိ အောင်မြင်ခဲ့သည်။

သူတို့ သာသနာ့တက္ကသိုလ် လေးနှစ်ပြည့်၍ သာသနာပြု နှစ်နှစ်တာ သွားခဲ့ရစဉ်က မည်သည့်ဒေသသို့ သွားရမှန်း မသိ၊ မည်သည့် တိုင်းရင်းသားတို့ကို သာသနာပြုရမည် မသိ။ ဘာသာစကား၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးစံ စသည် ဘာဆို ဘာမှ မသိဘဲ မျက်ကန်းသာသနာပြုကြီးများအဖြစ် သွားခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

(၁၃)

၂၀၁၄ ခု နောက်ပိုင်းတွင် တိုင်းရင်းသား ဘာသာစကားနှင့် သာသနာပြု သုတေသန ဌာနကြီးများ မန္တလေးနှင့် ရန်ကုန်သာသနာ့တက္ကသိုလ်ကြီးများနှင့် တွဲဖက်ကာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။

သာသနာပြု ရဟန်းတော်များအနေဖြင့် မိမိတို့ ကြွရောက်မည့် ဒေသ ပထဝီဝင်၊ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ဘာသာစကားကို အထူးပြု သင်ယူကြ ရသည်။

သာသနာပြု ရဟန်းတော်များ၏ အတွေ့အကြုံနှင့် အတွေးအမြင်များ ကို အခြေခံသော သုတေသနစာတမ်းများစွာ ပေါ်ထွက်လာသည်။ သာသနာပြု ရဟန်းတော်များ အချင်းချင်း အမြင်ဖလှယ်ရသော ဆီမီနာများ မပြတ်ကျင်းပ ပေးသည့်အတွက် အရည်အသွေးပြည့် သာသနာပြုမျိုးဆက်ကို မွေးထုတ်ပေးနိုင် ခဲ့လေပြီ။

မိတ်ဆွေရဟန်းတော်က အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ပင်ဆယ်ဗေးနီးယား ပြည်နယ်၊ ဖီလာဒဲဖီးယားမြို့၊ တင်ပယ်လ်တက္ကသိုလ်တွင် ကျင်းပသော ဘာသာ

ရေး ခိုင်ယာလော့ခ် တက်ရောက်ပြီး ပြန်လာခဲ့ကြောင်း ဝေဝေဆာဆာ ရှင်းပြနေသည်။

ထိုတက္ကသိုလ်ကြီးက မိတ်ဆွေပါမောက္ခကြီး မစ္စတာဆွဒ်လာနေကောင်း ပါ၏လောစောကြောရသည်။ မိတ်ဆွေပါမောက္ခကြီးက ရွှေပြည်ကြီးသားတစ်ဦး ဘာသာပြန်သော “သစ္စာရှာဖွေခြင်းစီးသူ” စာအုပ်၏ မူရင်းကျမ်းကို တည်းဖြတ်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

ရွှေပြည်ကြီးသို့ အလည်အပတ် လာရောက်စဉ်က ဘာသာတရားများ ကြား ချစ်ကြည် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အမြဲတွေ့ဆုံရေးနှင့် ဓမ္မဖလှယ်ရေးကို တိုက်တွန်းခဲ့ဖူးသည်။

ထိုစဉ်က တံခါးမပွင့်သေးသည့်အတွက် မဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပေ။

ယခုတော့ ရွှေပြည်ကြီးသည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး အခင်းအကျင်းထဲ လူရာဝင် ထင်ပေါ်လာသည်နှင့်အမျှ ကမ္ဘာ့ဘာသာတရား အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း ချိတ်ဆက် သာသနာပြုနိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

ဝါရှင်တန်ဒီစီ၊ သမ္မတအိမ်ဖြူတော်သို့ သံဃမဟာထေရ်ကြွရောက်စဉ် က မြက်ခင်းပြင် သြဝါဒ ချီးမြှင့်ရာတွင် ပစ္စာသမဏအဖြစ် လိုက်ပါရသော သူက ဘာသာပြန်ပေးခဲ့ရသေးသည်။

ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ၊ အဲလ်ပ်စ်တောင်တန်းဒေသ၊ ဒါဗိုစ်မြို့လေးတွင် ကျင်းပသော ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဖိုရမ်ကြီးတွင် ရွှေပြည်ကြီးမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြ ဆရာတော်များကို အလှည့်ကျပင့်ဖိတ်ကာစိတ်ငြိမ်းချမ်းရေး ပို့ချချက်ကို နာယူနေကြလေပြီ။

(၁၄)

သူတို့ ငယ်စဉ် ရဟန်းပျိုဘဝက ခေတ်စားခဲ့သော ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ သာသနာပြု
ဝေါဟာရ၏ အဓိပ္ပာယ်သည် အသွင်တစ်မျိုး ဖြစ်သွားလေပြီ။

ယခင်က ပြည်တွင်း သာသနာပြု ဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ခံယူကိုးကွယ်ပြီး
သော ဒကာ၊ ဒကာမများ၏ သာရေး၊ နာရေး ကြွခြင်း၊ တရားပွဲများ ဟောကြား
ခြင်း၊ ရိပ်သာတရားစခန်း ဖွင့်ခြင်းမျိုးကို ဆိုလိုသည်။ ပရိယတ္တိစာပေကို ခြိုးခြံစွာ
သင်ယူပို့ချနေသော ကျောင်းတိုက်ကြီးများကလည်း ဆိုင်းဘုတ်သာသနာကို
ရှက်နိုးတော်မူကြသဖြင့် တီးတိုးသီတင်းသုံးကာ မိမိတို့ အလုပ်ကိုသာ အားစိုက်
ထုတ်တော်မူကြမြဲ ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မ မထွန်းကား၊ မသီးပွင့်သော နယ်စပ်နှင့် တောင်တန်းဒေသ
သာသနာပြုလုပ်ငန်းများက အစပျိုး အားယူရဆဲ ကာလမို့ အခက်အခဲများစွာ ရှိခဲ့
သည်။

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝေးလံခေါင်းပါးခြင်း၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်
မှု မရနိုင်ခြင်းနှင့် လာဘာသက္ကာရ အခွင့်အလမ်း နည်းပါးလှသော သာသနာပြု

ခရီးကို လက်တွန့်ခဲ့ကြဖူးသည်။ ခုတော့ တောင်တန်းမြေပြန့် မကွဲပြားတော့ပြီ။
 ချင်း၊ ရှမ်း၊ နာဂနှင့် လားဟူ စသော တိုင်းရင်းသားတို့၏ တောင်တန်းများဆီ
 လေးလမ်းသွား ဥမင်လိုဏ်လမ်းမကြီးများ ဖြူးနေလေပြီ။ အဆင့်အတန်း မြင့်မား
 လှသော လမ်း၊ တံတားများကို အသင့် ခင်းထားပြီးလေပြီ။

ရှမ်းပြည်နယ် အရှေ့ပိုင်းရှိ တောင်တန်းတစ်နေရာတွင် ဖောက်လုပ်
 ထားသော ၂၄ ထပ်ကွေ့သည် နာမည်ကျော်၏။ နိုင်ငံတကာမှ စက်ဘီးစီး လာ
 ရောက်ကြသူများဖြင့် စည်ကားလှသည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်များစွာက မိုးရာသီတွင် တစ်လကြာအောင် ခက်ခဲစွာ
 သွားခဲ့ရသော တောင်ကြီး-ကျိုင်းတုံလမ်းကြီးသည် ရာသီမရွေး သွားနိုင်ပြီ။

နည်းပညာ မြင့်မားလှသော ရွှေပြည်ကြီးသား အင်ဂျင်နီယာတို့၏
 အားထုတ်မှုဖြင့် ဆွစ် အဲလ်ပစ်တောင်တန်းများကို ဖြတ်သန်းစဉ်က ခံစားခဲ့ရသော
 လမ်းခရီး ချောမွေ့မှုအရသာကို တိုင်းရင်းသားတို့၏ တောင်ခိုးဝေဝေ သွေးချင်း
 မြေမှာလည်း ခံစားနိုင်ကြပေပြီ။

(၁၅)

“ဘန္တေကြီးရဲ့ တပည့် ဗုဒ္ဓသာဝိကာမလေး မစ္စကလော်ဒီယာကို အမှတ်ရသေး ရဲ့လား”

“မှတ်မိပါသော်ကော ငါ့ရှင်ရယ်၊ သာဝိကာမလေး မဟုတ်ပေဘူး၊ သာလိ ကာမလေးပေပဲ”

“အဲဒီကလေးမနဲ့ ပင်ဆယ်ဗေးနီးယား ဘာသာရေး ဒိုင်ယာလော့ဂ်မှာ တွေ့ခဲ့တယ်၊ အမယ်... ဓမ္မနဲ့ ပတ်သက်ရင်တော့ ကလေး မဟုတ်တော့ဘူး၊ ချက်ကျ လက်ကျ ဆွေးနွေးသွားတာတွေ သိပ်ကောင်းတယ်၊ ဘာသာရေး ဆိုတာကို ကမ္ဘာ့ ဂီတ အမျိုးအစားတစ်ခုလောက်သာ ကျွန်မတို့ နှလုံးသားမှာ နေရာပေးနိုင်ရင် ဘယ်လောက် ကောင်းမလဲတဲ့”

၂၀၁၅ ခုနှစ်ဆီက ဂျာမနီနိုင်ငံတွင် သာသနာပြုလျက် ရှိသော မိတ်ဆွေ မြန်မာ ရဟန်းတော် အရှင်ကုသလသာမိ၏ ဖိတ်ကြားမှုဖြင့် ဖရိုင်းဇင်းမြို့လေးရှိ သာရိပုတ္တ အင်စတီကျုသို့ ဓမ္မစာပေ ပို့ချရန် သူ ရောက်ရှိခဲ့စဉ် ကလော်ဒီယာ ဆိုသော ကလေးမနှင့် ဆုံခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

မိတ်ဆွေ ရဟန်းတော် အရှင်ကုသလသာမိ၏ သာသနာပြု ကျောင်းလေးက အေးချမ်းလှသည်။ ဓမ္မအရိပ်အငွေ့ကိုလည်း ခံစားရ၏။ ဗုဒ္ဓသာဝက ရဟန်းများတို့ နေထိုင်သီတင်းသုံးလျက်ရှိသော ကျောင်းဝိဟာ၏ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း သဘောကိုလည်း သိမြင်နိုင်၏။ အရှင်ကုသလသာမိက ဂျာမန်ရဟန်းတော်ဖြစ်သူ အရှင်ဋီတဓမ္မောနှင့် အတူတူ ဂျာမန်နိုင်ငံတွင် ဗုဒ္ဓဓမ္မ ပြန့်ပွားရေး အားထုတ်နေသည်။ အာရှ၏ တန်ဖိုးအချို့ကို မိတ်ဆက်ပေးဖို့ ကြိုးစားသည်။

ပိဏ္ဍာစာရိက ဆွမ်းခံကျင့်ဝတ်ကတော့ အနောက်တိုင်းတွင် အောင်မြင်ဟန် မတူ။

ဗုဒ္ဓအရှင်သည်ပင် မျက်စိကြီး၊ နားကြီးသော အနောက်တိုင်းတွင် ဘာကြောင့် မပွင့်သလဲ ဟူသော မေးခွန်းကို သာသနာ့တက္ကသိုလ် ပါမောက္ခဆရာကြီး ဦးဌေးအောင်က တွေးခေါ်စဉ်းစားပြုဖူး၏။ ဘာသာစကား (Language) နှင့် ဓလေ့ထုံးစံ (Custom) အခြေခံအချက် နှစ်ချက် ပြည့်စုံသည့် နေရာတွင်သာ ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်ပေါ်ရသည်ဟု ဆရာကြီးက ရှင်းပြသည်။

မဇ္ဈိမဒေသတွင် ဗုဒ္ဓ မပွင့်မီကပင် သံသရာ ယုံကြည်မှု၊ ကံ ကံ၏ အကျိုးကို လက်ခံခြင်းနှင့် ဈာန်တရား အဆင့်ဆင့် ကျင့်စဉ်များ ရှိနေပြီးဖြစ်သည့်အတွက် ထိုနယ်ပယ်များနှင့် ပတ်သက်သော သံသာရ၊ ကမ္မ၊ ဈာန စသော လောကုတ္တရာကို အခြေခံ နိုင်သည့် ဘာသာစကားလည်း ရှိနေသည်။ အနောက်တိုင်းတွင် နောင်တမလွန်ဘဝကို မယုံကြည်သူများ ယနေ့တိုင်အောင် ရှိနေသည်။

အိန္ဒိယ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် အာဂါရိက (အိမ်ရာထောင်သူ) များက အနာဂါရိက (အိမ်ရာမထောင်သူ) ရသေ့၊ ရဟန်းများကို လေးစားမြတ်နိုးမှု ပစ္စည်းလေးပါး ထောက်ပံ့မှုမျိုးကို ဘုရင်မင်းမြတ်များကပင် ယုံကြည်စွာ အားပေးဆောင်ရွက်ကြသည်။ အနောက်တိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်းက ဒိုင်အိုဂျင်းနစ်လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို လှောင်ပြောင် သရော်လေ့ ရှိသည်။ အချောင်သမားဟု ရယ်သွမ်းသွေးလိုကြသည်။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်က သံသရာ၊ ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ဈာန်တရား ဟူသော လောကီထက် မြင့်မားသော လောကုတ္တရာတရားကို ဟောကြားရန် ဘာသာစကား အဆင်သင့်ရှိပြီးဖြစ်ကာ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းကြီး

m g y o e . c o m